

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙДЫН ТУШААЛ**

2009 оны 10 сарын 22 өдөр

Дугаар 342

Улаанбаатар хот

Г
Жагсаалт шинэчлэн батлах тухай

Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хуулийн 4.3 заалтыг үндэслэн Эмийн хангамж, хүртээмжийг сайжруулах, зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх зорилгоор ТУШААХ НЬ:

1. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн 6 дахь жагсаалтыг хавсралт ёсоор баталсугай.
2. Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний шатлалын дагуу зайлшгүй шаардлагатай эмээр тасралтгүй, хүртээмжтэй хангаж, эмийг оновчтой зөв сонгон, зохистой хэрэглээг төлөвшүүлж ажиллахыг аймаг, хотын Эрүүл мэндийн газар, эмнэлгийн дарга, захирал нарт үүрэг болгосугай.
3. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн жагсаалтад орсон эмийг үйлдвэрлэх, улсын бүртгэлд бүртгүүлэх, импортлох зэргээр нэр, төрлийг олшруулж, хангамжийг сайжруулж ажиллахыг эмийн үйлдвэр, эм ханган нийлүүлэх байгууллага, эмийн сангийн дарга, захирал, эрхлэгч нарт даалгасугай.
4. Энэ тушаал гарсантай холбогдуулан Эрүүл мэндийн сайдын 2005 оны 124 тоот тушаалыг хүчингүйд тооцсугай.

С.ЛАМБАА

Эрүүл мэндийн сайдын 2009 оны
ЧАЛХООТ ТУШААЛЫН ХАВСРАЛТ

ЗАЙЛШГҮЙ ШААРДЛАГАТАЙ ЭМИЙН 6 ДАХЬ ЖАГСААЛТ

Эмийн нэр	Тун хэмжээ, хэлбэр	Эмнэлгийн шатлал					
		Багийн бага эмчийн салбар	Сумын эмнэлэг	Сум дундын эмнэлэг	Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	Клиничийн эмнэлэг, терапжсөн мэргэжлийн төв	
1. Мэдээгүйжүүлэх бэлдмэл							
1.1 Ерөнхий мэдээгүйжүүлэх бэлдмэл, хүчилттөрөгч							
азотын дутуу исэл	амьсгалаар хэрэглэх			+	+	+	
галотан	амьсгалаар хэрэглэх				+	+	
кетамин	тарилгын уусмал, 50мг/мл-10мл (гидрохлорид)			+	+	+	
ти-пентал	тарилгын нунтаг, 0.5 г, 1г (натрийн давс)			+	+	+	
изофлуран	амьсгалаар хэрэглэх, 20мкг/тун				+	+	
хүчилттөрөгч	амьсгалаар хэрэглэх (эмнэлгийн зориулалттай хий)			+	+	+	
1.2 Хэсгийн мэдээгүйжүүлэх бэлдмэл							
бутивикайн	тарилгын уусмал, 0.25%, 0.5% (гидрохлорид)			+	+	+	
	тарилгын уусмал, нугасны мэдээгүйжүүлэлтэд 0.5%-4мл, (гидрохлорид) 7.5% глюкозтой хольж хэрэглэх			+	+	+	
лидокайн	тарилгын уусмал, 1%, 2%			+	+	+	
	тарилгын уусмал, нугасны мэдээгүйжүүлэлтэд 5%-2мл, (гидрохлорид) 7.5% глюкозтой хольж хэрэглэх,			+	+	+	
	тарилгын уусмал, 1%, 2%+эпинефрин, 1:200000(гидрохлорид)			+	+	+	
	хэсэг газарт хэрэглэх, 2-4%(гидрохлорид)	+	+	+	+	+	
	шудний зориулалттай, 2%+эпинефрин 1:80000 (гидрохлорид)			+	+	+	
прокайн	тарилгын уусмал, 0.25%, 0.5%, 1%(гидрохлорид)	+	+	+	+	+	
эфедрин	тарилгын уусмал, 30мг/мл-1мл (гидрохлорид) терелтийн үед даралт унахаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор нугасаар мэдээгүйжүүлэх үед хэрэглэх			+	+	+	

1.3 Мэс засалд хэрэглэх эм

атропин	тарилгын уусмал, 1мг/мл (сульфат)		+	+	+	+
диазепам	тарилгын уусмал, 5мг/мл -2мл		+	+	+	+
морфин	тарилгын уусмал, 10 мг/мл-1мл (сульфат, гидрохлорид)		+	+	+	+

2. Өвдөлт намдаах, халуун бууруулах, үрэвслийн эсрэг, стериод бус эм

2.1 Хар тامхины бус бэлдмэл

ацетилсалицилын хүчил	шахмал, 100-500мг	+	+	+	+	+
	лаа, 50-150мг	+	+	+	+	+
диклофенак	шахмал, 25-50мг (натрийн эсвэл калийн давс)	+	+	+	+	+
	лаа, 100мг	+	+	+	+	+
ибупрофен	шахмал, 200 мг, 400мг , >3 сартайгаас	+	+	+	+	+
индометацин	капсул /шахмал, 25 мг	+	+	+	+	+
парацетамол	шахмал, 100-500 мг	+	+	+	+	+
	лаа, 100мг	+	+	+	+	+
	сироп, 125мг/5мл	+	+	+	+	+
трамадол	тарилгын уусмал 50мг/мл (гидрохлорид)	+	+	+	+	+
	шахмал 75мг, 150мг	+	+	+	+	+

2.2 Хар тамхины бэлдмэл

кодейн	шахмал, 30мг ,15мг (фосфат) (Х)		+	+	+	+
морфин	шахмал, 10мг, 30мг (сульфат)		+	+	+	+
	шахмал, 10мг,30мг,60мг уртасгасан үйлчилгээтэй (сульфат)		+	+	+	+
	лаа (сульфат, гидрохлорид), 10мг, 20мг, 30 мг		+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 10 мг (гидрохлорид, сульфат)		+	+	+	+
фентанил	тарилгын уусмал, 0.005% 2мл, 5мл			+	+	+

2.3 Тулай ѿвчнийг эмчлэх эм

аллопуринол	шахмал, 100мг		+	+	+	+
хлорохин	шахмал, 100мг,150мг (фосфат, сульфат)		+	+	+	+
азатиопирин	шахмал, 50мг				+	+
метотрексат	шахмал, 2.5мг (натрийн давс)				+	+
пеницилламин	үүх уусмал, 250мг			+	+	+
сульфасалазин	шахмал, 500мг	+	+	+	+	+

3. Харшлын ба анафилаксийн эсрэг эм

гидрокортизон	тарилгын нунтаг, 100мг (натрийн сукцинат)		+	+	+	+
дексаметазон	шахмал, 500мкг, (фосфат)		+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 4мг/1мл -1мл (натрийн давс)		+	+	+	+
нафазолин	хамрын дусаалга, 0.01%-10мл (нитрат)	+	+	+	+	+
кс.ометазолин	хамрын дусаалга, 0.1% >3 сараас	+	+	+	+	+
преднизолон	шахмал, 5мг, 25 мг		+	+	+	+
хлорфенамин	шахмал, 4мг (гидроген малеат) >1 наснаас	+	+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 10мг /1мл (гидроген малеат)			+	+	+

эпинефрин (адреналин)	тарилгын усмал, 1мг /1мл (гидрохлорид, гидроген тартрат)		+	+	+	+
цетризин	шахмал, 10мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	+

4. Антидотууд ба хордлого тайлах эм

4.1 Нийтлэг

идэвхжүүлсэн нүүрс	шахмал, нунтаг	+	+	+	+	+
--------------------	----------------	---	---	---	---	---

4.2 Өвөрмөц

дефероксамин	тарилгын нунтаг, 500мг		+	+	+	+
димеркапрол	тарилгын тосон усмал, 50мг/мл-2мл		+	+	+	+
атропин	тарилгын усмал, 1мг/мл-1мл (сульфат)	+	+	+	+	+
метилтионинийн хлорид (метилен хөх)	тарилгын усмал, 10мг/мл -10 мл		+	+	+	+
налоксон	тарилгын усмал, 400мкг/мл, (гидрохлорид)		+	+	+	+
натрийн тиосульфат	тарилгын усмал, 250мг/мл-50мл	+	+	+	+	+
	тарилгын усмал, 5%,30%-10 мл	+	+	+	+	+
кальцийн глюконат	тарилгын усмал, 10% -10 мл	+	+	+	+	+

5. Уналт, таталтын эсрэг эм

вальпроны хүчил(вальпроат натри)	нунтагладаг шахмал, 100мг бүрхүүлтэй шахмал, 200мг, 500мг		+	+	+	+
	уух усмал, 200мг/5мл		+	+	+	+
диазепам	тарилгын усмал, 5 мг/мл - 2 мл	+	+	+	+	+
карбамазепин	зажилдаг, бүрхүүлтэй шахмал,100мг, 200мг		+	+	+	+
	уух усмал 100мг/5мл		+	+	+	+
магнийн сульфат	тарилгын усмал, 250мг/мл- 10мл		+	+	+	+
фенобарбитал	шахмал, 15-100мг	+	+	+	+	+

6. Халдварын эсрэг бэлдмэл

6.1 Шимэгч хорхойн эсрэг бэлдмэл

никлозамид	шахмал, 500мг		+	+	+	+
левамизол	шахмал, 50мг, 150мг (гидрохлорид)		+	+	+	+
мебендазол	шахмал, зажилдаг шахмал 100мг, 500 мг	+	+	+	+	+
альбендазол	шахмал, зажилдаг шахмал 400мг		+	+	+	+

6.2 Нянгийн эсрэг бэлдмэл

6.2.1 Бета лактамын антибиотикууд

амоксициллин	сироп найруулах нунтаг, 125мг/5мл, 250мг/5мл /усгүй/ (X)	+	+	+	+	+
	капсул /шахмал/, 250мг, 500мг	+	+	+	+	+
амоксициллин +клавулоны хүчил	сироп,125мг+31.25мг/5мл, 250мг+62.5мг/5мл (X)		+	+	+	+
	шахмал, 500мг+125мг		+	+	+	+
ампициллин	тарилгын нунтаг, 500мг (натрийн давс)	+	+	+	+	+
бензатин бензилпенициллин	тарилгын нунтаг, 900мг бензилпенициллин (=1.2 сая ОУН)/ 5мл , (X) 1.44г бензилпенициллин (=2.4 сая ОУН)/ 5 мл		+	+	+	+
бензилпенициллин	тарилгын нунтаг, 600мг (=1,0 сая ОУН), 3г (=5 сая ОУН) (натрий болон калийн давс)	+	+	+	+	+
клоксациллин	капсул, 500мг, 1г (натрийн давс)		+	+	+	+
	тарилгын нунтаг, 500мг (натрийн давс)			+	+	+

прокайн бензилпенициллин	тарилгын нунтаг, 1г (=1сая ОУН), 3г (=3 сая ОУН)		+	+	+	+
феноксиметил-пенициллин	шахмал, 250мг, 500мг (калийн давс)	+	+	+	+	+
цефазолин	тарилгын нунтаг, 1г (натрийн давс) >1 сараас		+	+	+	+
цефадроксил	шахмал, 500мг			+	+	+
цефуроксим	шахмал, 125мг, 250мг, 500мг (аксетил)			+	+	+
	тарилгын нунтаг, 750 мг, 1.5 г			+	+	+
цефтриаксон	тарилгын нунтаг, 250, 500 мг, 1г, (натрийн давс) >жирэмсний 41 долоо хоногоос			+	+	+

6.2.2 Нянгийн эсрэг бусад бэлдмэл

ванкомицин	тарилгын нунтаг, 250 мг (гидрохлорид)			+	+
кларитромицин	капсул, 250мг,500мг			+	+
клиндамицин	тарилгын нунтаг, 150мг (фосфат)			+	+
	капсул,150мг,			+	+
гентамицин	тарилгын усмал, 40мг/мл-2мл, (сульфат)	+	+	+	+
доксициклин	сироп, 25мг/5 мл, 50мг/5мл, (X)			+	+
	> 8 доош насны хүүхдэд онцгой заалтаар			+	+
	шахмал/капсул, 50мг,(X) 100мг (гидрохлорид)		+	+	+
метронидазол	шахмал, 200-500мг	+	+	+	+
	тарилгын шингэн, 500мг/100мл		+	+	+
	сироп, 200мг/5мл (бензоат)	+	+	+	+
	лаа, 500мг, 1г	+	+	+	+
нитрофурантоин	шахмал, 100мг		+	+	+
сульфаметоксазол+ триметопrim (тримексазол)	сироп, 50мг/5мл, (X)	+	+	+	+
	шахмал, 100мг+20мг, 400мг+80мг >6 сараас дээш	+	+	+	+
хлорамфеникол	тарилгын нунтаг, 1г (натрийн сукцинат)			+	+
	капсул, 250мг	+	+	+	+
ципрофлоксацин	сироп, 250мг/5мл (X)	+	+	+	+
	тарилгын шингэн, 2мг/мл (X)			+	+
	шахмал, 250мг (гидрохлорид)	+	+	+	+
азитромицин	сироп, 200мг/5мл,		+	+	+
	капсул, 250мг, 500мг		+	+	+
спектиномицин	тарилгын нунтаг, 2г (гидрохлорид)			+	+

6.2.3 Сурьеэз эмчлэх эм

изониазид*	уух усмал, 50мг/5мл, (X)			+	+
	шахмал, 100мг, 300мг			+	+
изониазид+ этамбутол*	шахмал, 150 мг+400мг			+	+
пиразинамид*	уух усмал, 30мг/мл, (X)			+	+
	шахмал, 500мг			+	+
рифампицин*	уух усмал, 20мг/5мл, (X)			+	+
	капсул /шахмал, 150мг, 300мг			+	+
рифампицин+ изониазид*	шахмал, 150 мг+75 мг, 150 мг+150 мг			+	+

рифампицин+ изониазид +пиразинамид*	шахмал, 150мг+75мг+400мг, 150мг+150мг+500мг				+	+
этамбутол*	шахмал, 100-400мг (гидрохлорид)				+	+
амикацин*	тарилгын уусмал, 250 мг/мл, 2мл				+	+
капреомицин*	тарилгын нунтаг, 1г				+	+
циклосерин*	капсул, 250мг				+	+
этионамид*	шахмал, 250мг				+	+
канамицин*	тарилгын нунтаг, 1г				+	+
пар ~~а~~ миносалицилийн хүчил (paser)*	нунтаг, 4г				+	+
стрептомицин	тарилгын нунтаг, 1г (сульфат)				+	+

6.3 Мөөгөнцөрийн эсрэг эм

гризоофульвин	сироп, 125мг/5мл, (X)		+	+	+	+
	капсул /шахмал, 250мг, 125мг		+	+	+	+
флуконазол	сироп , 50мг/5мл		+	+	+	+
	капсул, 50мг	+	+	+	+	+
клотrimазол	тарилгын уусмал, 2мг/мл		+	+	+	+
	утрээний шахмал, 100мг, 500мг	+	+	+	+	+
нистатин	утрээний крем, 1%, 10%		+	+	+	+
	сироп, 50мг/5мл, 100000 ОУН/мл, (X)		+	+	+	+
	шахмал, 100 000 ОУН,500 000 ОУН	+	+	+	+	+
	Утрээний лаа, 100000 ОУН		+	+	+	+

6.4 Эгэл биетний эсрэг эм

метронидазол	шахмал, 200-500 мг	+	+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 500мг/100мл			+	+	+

6.5 Вирусын эсрэг бэлдмэл

ацикловир	шахмал, 200мг, 400мг, 800мг		+	+	+	+
	тарилгын нунтаг, 250мг, 500мг (натрийн давс)				+	+
	крем, 5%- 2г, 10г		+	+	+	+
рибавирин	шахмал,200 мг,400мг,600мг				+	+

6.5.1 Ретровирусын эсрэг бэлдмэл

ламивудин*	шахмал,150 мг				+	+
зидовудин+ламивудин*	шахмал, 300мг+150мг				+	+
ставудин+ламивудин+ невипрамин*	шахмал, 30мг+150мг+200мг				+	+
nevipramin*	шахмал,уух уусмал				+	+

7. Мигрень эмчлэх эм

7.1 Цочмог ёөдөлт намдаах эм

ацетилсалицилын хүчил	шахмал, 300мг-500мг	+	+	+	+	+
пар ~~а~~ цетамол	уух уусмал, 125мг/5мл, (X)	+	+	+	+	+
	шахмал, 300мг-500мг	+	+	+	+	+
ибупрофен	шахмал, 200мг (X), 400мг,	+	+	+	+	+

7.2 Урьдчилан сэргийлэх

пропранолол	шахмал, 20мг,40мг (гидрохлоид)	+	+	+	+	+
-------------	--------------------------------	---	---	---	---	---

8. Хөвдрын эсрэг ба дархлаа саатуулах, хөнгөөчлөх эмчилгээнүүдийн эм

8.1 Дархлаа саатуулах эм

азатиопирин	шахмал, 50мг				+	+
	тарилгын нунтаг, 100мг (натрийн давс)				+	+
циклоспорин	капсул, 25мг				+	+
	тарилгын аагтай уусмал, 50мг/мл- 1мл				+	+

8.2 Хорт хавдрын эсрэг эм

аспаргиназа*	тарилгын нунтаг, 10000 ОУН				+	+
блеомицин*	тарилгын нунтаг, 15000 ОУН (сульфат)				+	+
вильастин*	тарилгын нунтаг, 10мг (сульфат)				+	+
винクリстин*	тарилгын нунтаг, 1мг; 5мг (сульфат)				+	+
кальцийн фолинат*	тарилгын уусмал 3мг/мл-10мл				+	+
доксорубицин*	тарилгын нунтаг, 10мг, 50мг (гидрохлорид)				+	+
меркаптопурин*	шахмал, 50мг				+	+
метотрексат*	шахмал, 2.5мг (натрийн давс)				+	+
	тарилгын нунтаг, 50мг				+	+
флюороурацил*	тарилгын уусмал, 50мг/мл-5мл				+	+
месна*	тарилгын уусмал, 100мг/мл, 4мл,10мл				+	
	шахмал, 400мг, 600мг				+	
ифосфамид	тарилгын нунтаг, 1г, 2г				+	
цитарабин*	тарилгын нунтаг, 100мг				+	
даунорубицин*	тарилгын нунтаг, 50мг (гидрохлорид)				+	
прокарбазин*	капсул, 50мг (гидрохлорид)				+	
дактиномицин*	тарилгын нунтаг, 500 мкг				+	
дакарбацин*	тарилгын нунтаг, 100мг				+	
паклитаксил*	тарилгын нунтаг, 30мг,100мг,150мг,300мг				+	
цистплатин*	тарилгын нунтаг, 10мг, 50мг				+	+
циклофосфамид	шахмал, 25мг				+	+
	тарилгын нунтаг, 200мг, 500мг				+	+
хлорамбуцил*	шахмал, 2 мг				+	
этопозид*	капсул 20мг, 50мг, 100мг				+	
	тарилгын уусмал, 2мг/мл-5мл				+	

8.3 Даавар ба түүний эсрэг бэлдмэл

дексаметазон	ухуу уусмал, 5мг/мл, (X)				+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 4мг/1мл				+	+	+	+
преднизолон	шахмал, 2.5мг, 5мг				+	+	+	+
	ухуу уусмал, 5мг/мл, (X)				+	+	+	+
тамоксифен	шахмал, 10мг; 20мг (цитрат)						+	+

8.4 Зовиур хөнгөөчлөх эмчилгээний эм

кодейн	шахмал, 30мг, 15мг (X) (fosfат)				+	+	+
морфин	удаан үйлчилгээтэй шахмал, 10мг,30мг,60мг (сульфат)				+	+	+
	шахмал,10мг, 30мг (сульфат)				+	+	+
	лаа10мг, 30мг (сульфат, гидрохлорид)				+	+	+
	тарилгын уусмал, 10мг/мл-1мл (сульфат, гидрохлорид)				+	+	+

9. Салга өвчнийг эмчлэх эм

биперидин	шахмал, 2мг (гидрохлорид)			+	+	+
	тарилгын усмал, 5мг/мл (лактат)			+	+	+
леводопа+ карбидопа	шахмал, 100мг+10мг; 250мг+25мг			+	+	+

10. Цусанд нэлөөлэх эм

10.1 Цус төлжүүлэх эм

гидроксикобаламин	тарилгын усмал, 1мг/1мл		+	+	+	+
тэмрийн давс	шахмал, 60 мг төмөртэй	+	+	+	+	+
	уху усмал, 25 мг/мл төмөр (сульфат)	+	+	+	+	+
тэмийн давс+фолийн хүчил	шахмал, 60мг+ 400мкг	+	+	+	+	+
төмөртэй дектран	тарилгын усмал, 50мг төмөр/ 2мл			+	+	+
фолийн хүчил	шахмал, 1мг; 5мг	+	+	+	+	+

10.2 Цус бүлэгнэлтэнд нэлөөлэх эм

аминокапроны хүчил	тарилгын усмал, 400мг/мл -10мл		+	+	+	+
варфарин	шахмал, 1мг; 2мг; 5мг (натрийн давс)		+	+	+	+
гепарин	тарилгын усмал, 5 000 ОУН/5мл, 25000 ОУН/мл (натрийн давс)		+	+	+	+
протамин	тарилгын усмал, 10мг/мл- 5мл(сульфат)			+	+	+
фитоменадион	тарилгын усмал, 10мг/мл,1мг/мл-1мл (Х)		+	+	+	+
	шахмал, 10мг	+	+	+	+	+
надропарин кальци	тарилгын усмал, 10250 ОУН-1мл					+

11. Цусны бэлдмэл, сийвэн орлох эм

11.1 Сийвэн орлох эм

дектран 40	судсаар сэлбэх усмал, 10%		+	+	+	+
дектран 70	судсаар сэлбэх усмал, 6%		+	+	+	+
амин хүчлийн нийлмэл бэлдмэл	судсаар сэлбэх усмал, 250мл, 500мл			+	+	+
новамин	судсаар сэлбэх усмал, 8.5%			+	+	+

11.2 Сийвэнгийн бэлдмэл

иммуноглобулин (энгийн)	булчинд тарих, 16% протейны усмал судсанд тарих, 5%,10% протейны усмал		+	+	+	+
альбумин (уурагт бэлдмэл)	тарилгын усмал, 5%,10%, 20%		+	+	+	+

12. Зурх судасны эм

12.1 Зурхний бах эмчлэх бэлдмэл

атенолол	шахмал, 50мг; 100мг	+	+	+	+	+
верапамил	шахмал, 40мг; 80мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	+
	тарилгын усмал, 2.5мг/мл-2мл (гидрохлорид)			+	+	+
глицерил тринитрат	шахмал (хэлэн дор тавих), 500мкг	+	+	+	+	+
изосорбид динитрат	шахмал, 5мг		+	+	+	+
нигедипин	шахмал, 10мг, 20мг	+	+	+	+	+
инозин	шахмал, 200мг	+	+	+	+	+
	тарилгын усмал, 2%-10мл		+	+	+	+

12.2 Зурхний хэм алдалтын эсрэг эм

лидокаин	тарилгын усмал 20мг/мл-5мл (гидрохлорид)		+	+	+	+
----------	--	--	---	---	---	---

пропранолол	шахмал, 10мг, 40мг	+	+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 1мг/1мл				+	+
амиодарон	шахмал, 100мг, 200мг (гидрохлорид)			+	+	+
	тарилгын уусмал, 5%-3 мл,(гидрохлорид)				+	+
12.3 Цусны даралт бууруулах эм						
атенопол	шахмал, 50мг; 100мг	+	+	+	+	+
гидрохлортиазид	шахмал, 25мг	+	+	+	+	+
метилдопа	шахмал, 250мг		+	+	+	+
амидипин	шахмал, 5мг			+	+	+
гидралазин	шахмал, 25мг, 50мг (гидрохлорид)		+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 20мг (гидрохлорид)		+	+	+	+
нитропруссид натри	тарилгын нунтаг, 50мг				+	+
эналаприл	шахмал, 2,5мг; 5мг; 10мг; 20мг	+	+	+	+	+
лозартан	шахмал 25мг, 50мг, 100мг				+	+
12.4 Зүрх судасны дутмагшилд хэрэглэх эм						
допамин	тарилгын уусмал, 40мг/мл-5мл (гидрохлорид)			+	+	+
дигоксин	шахмал, 62.5мкг, 250мкг		+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 250мкг/мл- 2 мл		+	+	+	+
12.5 Тромбоцитын агрегацийн эсрэг						
ацетилсалицилын хүчил	шахмал, 100мг	+	+	+	+	+
12.6 Липид бууруулах бэлдмэл						
симвастатин	шахмал, 5мг,10мг,20мг,40мг		+	+	+	+
13. Арьсны өвчнийг эмчлэх бэлдмэл						
13.1 Мөөгөнцирийн эсрэг эм (хэсэг газрын)						
бензоини хүчил+ салицилын хүчил	тосон түрхлэг, крем, 6%+ 3%		+	+	+	+
клотrimазол	тосон түрхлэг, 1%	+	+	+	+	+
миконазол	тосон түрхлэг, 2% (нитрат)	+	+	+	+	+
тиосульфат натри	уусмал, 15%		+	+	+	+
13.2 Халдвяарын эсрэг эм						
калийн перманганат	усан уусмал, 1:10000	+	+	+	+	+
силвер сульфадиазин	крем, 1%-500г савтай, >2 сараас дээш		+	+	+	+
метилрозалиний хлорид (гентиан ягаан)	усан уусмал, 0.5%	+	+	+	+	+
13.3 Үрэвслийн эсрэг ба загатнаа намдаах эм						
бетаметазон	тосон түрхлэг, крем, 0.1% (валериат)		+	+	+	+
гидрокортизон	тосон түрхлэг, крем, 1% (ацетат)		+	+	+	+
каламин	шингэн түрхлэг		+	+	+	+
синафлан	тосон түрхлэг, 0.025%-15г	+	+	+	+	+
13.4 Арьсны эвэрлэгт нөлөөлөх ба гуужуулах эм						
бензоил пероксид	шингэн түрхлэг /крем, 5%/		+	+	+	+
салицилын хүчил	уусмал, 5%	+	+	+	+	+
дитранол	тосон түрхлэг, 0.1%-2%			+	+	+
подофиллин резин	уусмал, 10-20%			+	+	+
флюороурацил	тосон түрхлэг, 5%			+	+	+

13.5 Хамуу эмчлэх бэлдмэл

бензилбензоат	шингэн түрхлэг, 25% >2 наснаас дээш	+	+	+	+	+
---------------	-------------------------------------	---	---	---	---	---

13.6 Хэт ягаан туяанаас хамгаалах бэлдмэл

цайрын исэл	нунтаг, крем, тосон түрхлэг	+	+	+	+	+
-------------	-----------------------------	---	---	---	---	---

14. Оношлогооны бодисууд**14.1 Нүдний бэлдмэлүүд**

тропикамид	нүдний дусаалга, 0,5%				+	+
------------	-----------------------	--	--	--	---	---

флюрисцен	нүдний дусаалга, 0,5%, 1%				+	+
-----------	---------------------------	--	--	--	---	---

14.2 Рентген тодруулагч бодис

амиidotризоат	тарилгын уусмал, (натрийн болон меглунийн давс), 140-420 иод/мл 20 мл				+	+
---------------	---	--	--	--	---	---

барийн сульфат	нунтаг, усан цийдмэг				+	+
----------------	----------------------	--	--	--	---	---

иогексол	тарилгын уусмал, 140-350мг иод/мл 5мл, 10мл, 20 мл				+	+
----------	--	--	--	--	---	---

15. Халдвартаргүйжүүлэх ба үжлийн эсрэг бодис**15.1 Үжлийн эсрэг бэлдмэл**

поливидон иод	уусмал, 0.5%, 1%, 5%, 7.5%, 10%	+	+	+	+	+
---------------	---------------------------------	---	---	---	---	---

хлоргексидин	уусмал, 5% (диглюконат) (шингэлэх)			+	+	+
--------------	------------------------------------	--	--	---	---	---

этанол	уусмал, 70% (денатурат)			+	+	+
--------	-------------------------	--	--	---	---	---

15.2 Халдвартаргүйжүүлэх бодис

глутарал	уусмал, 2%				+	+
----------	------------	--	--	--	---	---

устөрөгчийн хэт исэл	уусмал, 3%			+	+	+
----------------------	------------	--	--	---	---	---

хлорын бэлдмэл /кальцийн гипохлорид, хлорамин/	нунтаг, 0.1-3% (идэвхитэй хлор бүхий)			+	+	+
--	---------------------------------------	--	--	---	---	---

16. Шээлгэх эм

гиохлортиазид	шахмал, 25мг; 50мг			+	+	+
---------------	--------------------	--	--	---	---	---

маннитол	судсаар сэлбэх уусмал, 10%; 20%				+	+
----------	---------------------------------	--	--	--	---	---

спиринолактон	шахмал, 25мг			+	+	+
---------------	--------------	--	--	---	---	---

фуросемид	ууж хэрэглэх уусмал, 20мг/5мл, (Х)			+	+	+
-----------	------------------------------------	--	--	---	---	---

шахмал, 10мг, 20мг, (Х) 40мг			+	+	+
------------------------------	--	--	---	---	---

тарилгын уусмал, 10мг/мл -2мл			+	+	+
-------------------------------	--	--	---	---	---

17. Ходоод гэдээний замын өвчнийг эмчлэх эм**17.1 Ходоодны хүчлийг багасгах ба шархлаа эмчлэх**

омепразол	уух уусмал бэлтгэх нунтаг, 20мг,40мг			+	+	+
-----------	--------------------------------------	--	--	---	---	---

капсул, 10мг,20мг,40мг (натрийн давс)			+	+	+
---------------------------------------	--	--	---	---	---

хөнгөн цагааны гидроксид	уух уусмал, 320мг/5мл			+	+	+
--------------------------	-----------------------	--	--	---	---	---

шахмал, 500мг			+	+	+
---------------	--	--	---	---	---

магний гидроксид	уух уусмал, 550мг/10мл			+	+	+
------------------	------------------------	--	--	---	---	---

шахмал, 150 мг, 300мг (гидрохлорид)			+	+	+
-------------------------------------	--	--	---	---	---

ранитидин	тарилгын уусмал, 25мг/мл-2 мл					+
-----------	-------------------------------	--	--	--	--	---

17.2 Бөөлжилт намдаах эм

ондансетрон	шахмал, 4мг, 8мг >1сараас дээш			+	+	+
-------------	--------------------------------	--	--	---	---	---

тарилгын уусмал, 2мг/мл-2мл (гидрохлорид) >1 сараас дээш			+	+	+
--	--	--	---	---	---

метоклопрамид	шахмал, 10 мг (гидрохлорид) нярай хүүхдэд хэрэглэхгүй			+	+	+
---------------	--	--	--	---	---	---

	тарилгын уусмал, 5мг/мл-2мл (гидрохлорид) нярай хүүхдэд хэрэглэхгүй			+	+	+
17.3 Үрэвслийн эсрэг эм						
гидрокортизон	лаа, 25мг (ацетат)		+	+	+	+
сульфасалазин	лаа, 500мг		+	+	+	+
	шахмал, 500мг		+	+	+	+
17.4 Агчил тавиулах эм						
атропин	шахмал, 0,6мг (сульфат) , >3 сараас	+	+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 1мг/мл-1мл (сульфат)	+	+	+	+	+
17.5 Туулгах эм						
сенна	шахмал, 7.5мг	+	+	+	+	+
17.6 Суулгалт эмчлэх бэлдмэл						
17.6.1 Уулгаж шингэн сэлбэх бэлдмэл						
уулгаж сэлбэх давс	нунтаг, 27.9 г/л /тусгай найрлагатай/	+	+	+	+	+
17.6.2 Хүүхдийн суулгалт эмчлэх бэлдмэл						
цинк сульфат	ууж хэрэглэх уусмал, 10мг /нэгж			+	+	+
	шахмал, 10мг/нэгж	+	+	+	+	+
17.7 Элэг цэсний үйл ажиллагаанд нөлөөлөх болон элэг хамгаалах бэлдмэл						
силимарин	шахмал, 3.5 мг	+	+	+	+	+
урсадеоксихолийн хүчил	капсул, 200мг		+	+	+	+
л-орнитин	тарилгын уусмал, 10мл			+	+	+
17.8 Ходоод, нойр булчирхайн шүүрэлд нөлөөлөх эм						
апротинин	т.уусмал, 10000 ОУН/ 2 мл тун шилтэй			+	+	+
18. Даавар, дотоод шүүрлийн булчирхайн бусад бэлдмэл ба жирэмслэлтээс сэргийлэх бэлдмэл						
18.1 Бөөрний дайвар булчирхайн даавар, түүний нийлэг эм						
гидрокортизон	тарилгын нунтаг, 100 мг (натрийн сукцинат)		+	+	+	+
дексаметазон	шахмал, 4 мг		+	+	+	+
преднизолон	шахмал, 1мг; 5мг	+	+	+	+	+
18.2 Эр бэлгийн даавар						
метилтестостерон	шахмал, 5мг; 10мг				+	+
18.3 Жирэмслэлтээс сэргийлэх хэрэгсэл						
18.3.1 Дааврын бэлдмэл						
медроксипрогестрон	депо-тарилга, 150мг; 50мг/мл- 1мл			+	+	+
этинилэстрадиол+ левоноргестрол	шахмал, 30 мкг+ 150 мкг, 30мкг+250мкг		+	+	+	+
18.3.2 Ерөндөг						
зэстэй ерөндөг	ширхэг		+	+	+	+
18.4 Өндгөөвчийн даавар						
этинилэстрадиол	шахмал, 50 мкт			+	+	+
18.5 Инсулин ба чихрийн шижин эмчлэх бусад бэлдмэл						
глибенкламид	шахмал, 2.5 мг, 5мг		+	+	+	+
гликлазид	шахмал, 80мг		+	+	+	+
инсулины тарилга	тарилгын уусмал, 40ОУН/мл, 80ОУН/мл, 100ОУН/мл		+	+	+	+

дундаж, урт хугацааны үйлчлэлтэй инсулин (цинк инсулиний хөвмөл, изофан инсулин)	тарилгын уусмал, 40 ОУН/мл; 80 ОУН/мл; 100 ОУН/мл- 10мл		+	+	+	+
метформин	шахмал, 500мг (гидрохлорид)		+	+	+	+

18.6 Үр тогтолтыг сэдээх эм

кломифен	шахмал, 50 мг (цитрат)				+	+
----------	------------------------	--	--	--	---	---

18.7 Шар биеийн даавар

престрон	тарилгын уусмал, 10 мг/мл-1мл		+	+	+	+
----------	-------------------------------	--	---	---	---	---

18.8 Бамбай булчирхайн даавар ба түүний эсрэг эм

калийн иодид	шахмал, 60 мг		+	+	+	+
левотироксин	шахмал, 25мкг (X), 50мкг; 100мкг (натрийн давс)		+	+	+	+
пропилтиоурацил	шахмал, 50 мг				+	+

19. Дархпалын системд нөлөөлэх бэлдмэл**19.1 Оношлогооны бэлдмэл**

туберкулин, цэвэршүүлсэн протейны уусмал	тарилга			+	+	+
--	---------	--	--	---	---	---

19.2 Ийлдэс ба иммуноглобулины бэлдмэл

сахуугийн ийлдэс	тарилга, 10 000 ОУН, 20000 ОУН					+
татрангийн эсрэг ийлдэс	тарилга, 50 ОУН			+	+	+
хүний иммуноглобуллин, (хэвийн)	тарилга			+	+	+
хүний иммуноглобуллин, (стафилакокын)	тарилга			+	+	+
галзуугийн эсрэг иммуноглобулин	тарилга, 150 ОУН/мл			+	+	+
боомын эсрэг иммуноглобулин	тарилга			+	+	+

19.3 Вакцин**19.3.1 Нийтлэг дархлаажуулалтанд хэрэглэх**

сүрьеэгийн (БЦЖ)	тарилга		+	+	+	+
В гепатитын	тарилга		+	+	+	+
сахуу-хөхүүл ханиад-татран- В гепатит-хемофилос инфлюенза В-ийн	тарилга		+	+	+	+
сахуу-татрангийн	тарилга		+	+	+	+
улаан бурхан-гахайн хавдар- улаануудын	тарилга		+	+	+	+
хауварт саагийн (амьд, шингэлсэн)	уух уусмал		+	+	+	+
томуугийн	тарилга		+	+	+	+

19.3.2 Сонгомол булгийн бэлдмэл

балнадын*	тарилга		+	+	+	+
галзуугийн *	тарилга		+	+	+	+

менингококкийн*	тарилга		+	+	+	+
тарваган тахлын *	тарилга		+	+	+	+
19.3.3 Дархлаа тэтгэх бэлдмэл						
салимон	уух уусмал, 100мл		+	+	+	+
томомодулин	тарилгын нунтаг, 100мг шахмал, 80мг		+	+	+	+
20. Булчин сулруулах ба холинэстеразын эсрэг бэлдмэл						
атракриум бесилат	тарилгын уусмал, 10мг/мл				+	+
	шахмал, 15 мг (бромид)				+	+
неостигмин	тарилгын уусмал, 500 мкг, 2.5 мг-1мл (метилсульфат)				+	+
векуронийн бромид	тарилгын уусмал, 10мг/мл (Х)				+	+
суксаметонийн хлорид	тарилгын уусмал, 50 мг/мл-2мл (хлорид)				+	+
21. Нүдний өвчинд хэрэглэх бэлдмэл						
21.1 Халдварьн эсрэг бэлдмэл						
ацикловир	нүдний тосон түрхлэг, 3%		+	+	+	+
сульфацетамид натри	нүдний дусаалга, 20-25%		+	+	+	+
тетрациклин	нүдний тосон түрхлэг, 1% (гидрохлорид)		+	+	+	+
гентамицин	нүдний дусаалга, 0.3%(сульфат)		+	+	+	+
хлорамфеникол	нүдний дусаалга, 1%		+	+	+	+
21.2 Үрэвслийн эсрэг бэлдмэл						
преднизолон	нүдний дусаалга, тосон түрхлэг 0.5%		+	+	+	+
21.3 Хэсгийн мэдээгүйжүүлэх бэлдмэл						
тетракайн	нүдний дусаалга, 0.5% (гидрохлорид) нярай хүүхдэд хэрэглэхгүй				+	+
21.4 Нүдний чинэрээ эмчлэх эм						
ацътазоламид	шахмал, 250 мг		+	+	+	+
пилокарпин	нүдний дусаалга, 2%, 4% (гидрохлорид/нитрат)		+	+	+	+
тимолол	нүдний дусаалга, 0.25% (малаат)		+	+	+	+
21.5 Хүүхэн хараа өргөсгөх эм						
атропин	нүдний дусаалга, 0.1%, 0.5%, 1% (сульфат) >3 сараас дээш			+	+	+
эpineфрин (адреналин)	нүдний дусаалга, 2%(гидрохлорид)			+	+	+
22. Окситоцин ба түүний эсрэг бэлдмэлүүд						
22.1 Окситоцин болон умай агшаах бусад бэлдмэл						
окситоцин	тарилгын уусмал, 5 ОУН, 10 ОУН/ мл		+	+	+	+
мифепристон*	шахмал, 200мг					+
мизопростол *	шахмал, 2.0мг					+
22.2 Окситоцины эсрэг умайн булчин сулруулах эм						
сальбутамол	шахмал, 4 мг тарилгын уусмал, 50мкг /мл 5мл (сульфат)		+	+	+	+
23. Хэвлийн диализийн уусмал						
диализийн уусмал	хэвлийд сэлбэх уусмал				+	+
24. Сэтгэц нөлөөт эмүүд						
24.1 Сэтгэцийн эмгэгт хэрэглэх эм						
галоперидол	шахмал, 2 мг, 5 мг (деконат) тарилгын уусмал, 50 мг/мл-1мл				+	+

дроперидол	шахмал, 10 мг тарилгын уусмал, 5 мг/мл- 2мл		+ + +
	шахмал, 100 мг (гидрохлорид)		+ + +
хлорпромазин	тарилгын уусмал, 25 мг/мл -2 мл (гидрохлорид)		+ +
	ух уусмал, 25мг/5мл (гидрохлорид)		+ + +
флуфеназин*	шахмал, 10мг, 20 мг (деконоат)		+ +
зуклопентиксол*	шахмал, 2 мг, 10 мг		+ +
ристиридон*	тарилгын уусмал, 5%-1мл, 2 мл		+ +
септрапалин*	шахмал, 1мг, 2мг, 3мг		+ +
	шахмал, 50мг,100мг		+ +

24.2 Зан авирын өөрчлөлтөнд хэрэглэх эм

24.2.1 Сэтгэл гутралын үед хэрэглэх эм

амитриптилин	шахмал, 25мг (гидрохлорид)		+ + + +
флюоксетин*	шахмал/капсул, 20мг (гидрохлорид) >8 наснаас дээш		+ +

24.2.2 Биполарын үед хэрэглэх эм

карбамазепин	шахмал,100мг, 200мг		+ + + +
литийн карбонат	капсул/шахмал, 300 мг		+ + + +
вальпроны хүчил	бүрхүүлтэй шахмал,200мг,500мг (вальпроат натри)		+ + + +

24.2.3 Тархины цусан хангамж сайжруулах эм

пирацетам	тарилгын уусмал, 20%-10мл шахмал,200 мг,400мг		+ + + +
циннаризин	шахмал, 25мг		+ + + +

24.3 Сэтгэл засах, тайвшруулахад хэрэглэх эм

ди~зепам	шахмал, 2 мг, 5 мг, 10мг		+ + + + +
----------	--------------------------	--	-----------

24.4 Айdas, түгшүүрт хэрэглэгдэх эм

кломипрамин	капсул, 10 мг, 25 мг (гидрохлорид)		+ +
-------------	------------------------------------	--	-----

24.5 Никотин орлуулах бэлдмэл

никотин орлох бэлдмэл	зажилдаг бохь, 2мг, 4мг, наалт (5-30мг/ 16 цагаар, 7-21мг /24цагаар)		+ + + + +
-----------------------	---	--	-----------

25. Амьсгалын замын үйл ажиллагаанд нэлөөлэх эм

25.1 Гуурсан хоолойн багтраа эмчлэх эм

аминофиллин	шахмал, 100 мг тарилгын уусмал, 25 мг/мл -10мл		+ + + +
бекламетазон	амьсгалаар хэрэглэх (аэрозол), 100 мкг/тун (дипропионат)		+ + + +
	шахмал, 2мг, 4 мг (сульфат)		+ + + +
	тарилгын уусмал, 50 мкг/мл (сульфат) 5мл		+ + + +
сальбутамол	уух уусмал, 2мг/5мл		+ + + +
	цацаж хэрэглэх нунтаг, шингэн, 5мг/мл		+ + + +
	амьсгалаар хэрэглэх (аэрозол), 100 мкг/тун (сульфат)		+ + + +
ипратропийн бромид	амьсгалаар хэрэглэх, (аэрозол) 20мкг/тун		+ + + +
будесонид	амьсгалаар хэрэглэх, (аэрозол) 100мкг/тун, 200мкг/тун, (X)		+ + + +
	глауцин	бүрхүүлтэй шахмал, 50мг (гидрохлорид)	+ + + +

либексин	шахмал, 100мг	+	+	+	+	+
26. Давс, ус, хүчил, шүлтэйн тэнцвэрт нөлөөлөх эм						
26.1 Уулгаж сэлбэх						
калийн хлорид	уусмал бэлтгэх нунтаг			+	+	+
натрийн хлорид	уусмал бэлтгэх нунтаг			+	+	+
натрийн гидрокарбонат	уусмал бэлтгэх нунтаг			+	+	+
уулгаж сэлбэх давс	17.6.1-ийг үз	+	+	+	+	+
26.2 Судсаар сэлбэх						
глюкоз	тарилгын уусмал 5% изотоник, 10% гиперосмотик, 50% гипертоник		+	+	+	+
глюкоза+натрийн хлоридын холимог уусмал	тарилгын уусмал, 4%глюка+ 0.18%натрийн хлорид, (эквивалент Na+30mmol/L, Cl-30mmol/L), 5% глюкоза + 0.9% натрийн хлорид (Na+150mmol/L+Cl-150mmol/L), 5%глюкоза +0.45% натрийн хлорид (Na+75mmol/L+Cl-75mmol/L), (X)		+	+	+	+
калийн хлорид	тарилгын уусмал 11.2% 20 мл, (экв.K+30mmol/ml, Cl-30mmol/ml) 7.5% (экв. K+ 1ммоль/мл, Cl-1ммоль/мл), 15% (экв K+ 2mmol/ml, Cl-2 mmol/ml) (X)			+	+	+
натрийн хлорид	тарилгын уусмал, 0.9% изотоник (Na+154mmol/L, Cl-154mmol/L)		+	+	+	+
натрийн бикарбонат	тарилгын уусмал, 1.4% изотоник (экв. Na+167mmol/L, HCO3-167mmol/L), 8.4%-10мл (экв.Na+1000mmol/L, HCO3-1000mmol/L)		+	+	+	+
рингер- лактатын уусмал	судсаар сэлбэх уусмал			+	+	+
реамберин	судсаар сэлбэх уусмал,(сукцинат)			+	+	+
26.3 Бусад						
тарилгын ус	2 мл, 5 мл, 10мл	+	+	+	+	+
27. Амин дэм, эрдэс бодис						
аскорбины хүчил	шахмал, 50 мг	+	+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 100 мг/мл -1мл, 2мл	+	+	+	+	+
витамин В комплекс	шахмал	+	+	+	+	+
	тарилгын уусмал, 2 мл	+	+	+	+	+
иод	иоджуулсан тос, 1 мл (480 мг иод), 0.5 мл (240 мг иод)	+	+	+	+	+
	капсул, 200 мг	+	+	+	+	+
кальцийн глюконат	тарилгын уусмал, 100 мг/мл- 10мл	+	+	+	+	+
	шахмал, 500мг	+	+	+	+	+
кальцийн глицерфосфат	шахмал, 200 мг, 500 мг	+	+	+	+	+
поливитамин	мехлөг,	+	+	+	+	+
никотинамид	шахмал, 50 мг	+	+	+	+	+
пиридоксин	шахмал, 25 мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	+
ретинол (пальмитат)	капсул, 200 000 ОУН (110 мг)	+	+	+	+	+
	сахаран бүрхүүлтэй шахмал, 10000 ОУН (5.5мг)	+	+	+	+	+
	уух тосон уусмал, 100000 ОУН/мл	+	+	+	+	+

эргокальциферол	капсул/шахмал, 1.25 мг (50 000 ОУН)	+	+	+	+	+
	уух уусмал, 250мкг/мл (10 000 ОУН)	+	+	+	+	+
рибофлавин	шахмал, 5мг	+	+	+	+	+
тиамин	шахмал, 50мг (гидрохлорид)	+	+	+	+	+

* тусгай мэргэжлийн төвд хэрэглэнэ

(Х) - хүүхдэд хэрэглэнэ